

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย โดยเป็นผู้ผลิตยางธรรมชาติสูงเป็นอันดับ 1 ของโลก นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2534 เป็นต้นมา จากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ทั้งนี้ยางพาราเกี่ยวข้องกับชีวิตเกษตรกรชาวสวนยางประมาณ 1 ล้านครัวเรือน ในปี 2546 ประเทศไทยสามารถผลิตยางส่งออกได้ ในปริมาณสูงถึง 3.1 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าการส่งออกประมาณ 115,822 ล้านบาท และเมื่อรวมมูลค่าของยางและผลิตภัณฑ์จากยางและไม้ยาง พบว่ามีมูลค่าการส่งออกสูงถึง 138,280 ล้านบาท ปี 2548 พบว่าปริมาณการผลิตยางพาราของไทย คิดเป็นสัดส่วนหนึ่งในสาม ของการผลิตยางทั้งหมดของโลกและไทยมีการส่งออกยางปีละประมาณมากกว่า 2 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40 ของการส่งออกยางทั้งหมดของโลกในปี 2551 พื้นที่ปลูกยางพารากระจายอยู่ทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้นประมาณ 16.7 ล้านไร่ เป็นพื้นที่ปลูกยางที่ให้ผลผลิตแล้ว ประมาณ 10.5 ล้านไร่ ภาคเหนือมีพื้นที่ปลูกยางพารา 600,578 ไร่ จังหวัดเชียงใหม่ ถือเป็นแหล่งผลิตยางพารา ในเขตพื้นที่ปลูกยางใหม่ ที่สำคัญจังหวัดหนึ่งของภาคเหนือ มีพื้นที่ปลูกยางพารา 32,927 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 5.48 ของพื้นที่ปลูกยางในภาคเหนือทั้งหมด (กรมวิชาการเกษตร, 2554)

ปัจจุบันรัฐบาลได้ส่งเสริมการปลูกยางพารา ในทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะภาคเหนือเริ่มมีการปลูกยางพาราในเขตพื้นที่หลาย ๆ จังหวัด เกษตรกรให้ความสนใจในการปลูกยางพารามากขึ้น จากรายงานของกรมวิชาการ (2554) พบว่า ปี 2551 ในการผลิตยางพาราของเกษตรกรโดยทั่วไปจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ เช่น พันธุ์ปลูกการเตรียมพื้นที่ การตัดแต่งกิ่ง การใส่ปุ๋ย การกรีดยางฯ ซึ่งปัจจุบันกรมวิชาการเกษตรได้มีคำแนะนำเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตยางพาราครอบคลุมครบทุกเทคโนโลยี แต่เกษตรกรยังจัดการสวนยางและการใช้เทคโนโลยีในการผลิตยางไม่ครบถ้วนและเหมาะสม ส่งผลให้ผลผลิตของเกษตรกรอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ต้นยางเจริญเติบโตช้า เปิดกรีดยางได้ช้ากว่ากำหนด แต่เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจสังคมของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรเปิดกรีดยางที่ไม่ได้ขนาดเปิดกรีดยางเล็กและกรีดยางหักโหม ทำให้อัตราการเกิดอาการเปลือกแห้งของต้นยางสูงได้น้ำยางปริมาณน้อยหรือไม่มีน้ำยาง ส่งผลให้ผลผลิตลดลงร้อยละ 15-20 ต่อปี (กรมวิชาการเกษตร, 2554)

พื้นที่ปลูกยางใหม่เป็นพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมและไม่ถูกต้องอย่างมาก เนื่องจากการขาดความรู้ความเข้าใจ เกษตรกรมีประสบการณ์ในการทำสวนยางน้อย เมื่อเทียบกับเกษตรกรในเขตพื้นที่ปลูกยางเก่า และอาจมีปัจจัยอื่นๆ อีกหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้เทคโนโลยีของเกษตรกร จากการออกติดตามงานของเจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตร ได้พบว่าเกษตรกร ผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดเชียงใหม่ เขตอำเภอฝางและอำเภอเชียงดาว เป็นกลุ่มผู้ปลูกยางใหม่ยังไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่และไม่มีประสบการณ์ในการปลูกยางพารามาก่อนเกษตรกรมากกว่าร้อยละ 80 (กรมวิชาการเกษตร, 2554) จึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพในการผลิตยางพาราของเกษตรกร จากความสำคัญของปัญหาที่พบดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ในการใช้เทคโนโลยีการปลูกยางพาราของเกษตรกรใน จ.เชียงใหม่ ผลการศึกษาในครั้งนี้คาดว่าจะประโยชน์ให้กับกรมวิชาการเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนา ปรับปรุงและส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาเทคโนโลยีการปลูกยางพาราของเกษตรกรตัวอย่าง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตยางพาราของเกษตรกร
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปลูกยางพาราของเกษตรกร

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อเป็นประโยชน์ ต่อการวางแผนอบรมและพัฒนาปรับปรุง เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรได้นำเอาเทคโนโลยีไปใช้ ในการผลิตยางพาราให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดและเพื่อใช้เป็นข้อมูลเผยแพร่ให้กลุ่มผู้สนใจลงทุน ปลูกยางพารารายใหม่ให้มี ความรู้ความเข้าใจในการปลูกยางพารา

1.4 ขอบเขตการศึกษา

อำเภอเชียงดาวและอำเภอฝางเนื่องจากเป็นพื้นที่นำร่องโครงการส่งเสริมการปลูกยางพาราของทางรัฐบาล

1.5 นิยามศัพท์

เทคโนโลยีการปลูกยางพารา หมายถึง ความรู้และวิธีการปฏิบัติที่สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำยางและกรมวิชาการเกษตรใช้ในการเผยแพร่เพื่อส่งเสริมเกษตรกรในเขต จ.เชียงใหม่ซึ่งประกอบด้วย ด้านพันธุ์ การเตรียมพื้นที่ การจัดการระหว่างแถว การใส่ปุ๋ย การตัดแต่งกิ่งระยะยาว อ่อน การดูแลสวนยางช่วงแล้ง การป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตลอดจน การกรีดยางพาราและการดูแลหลังกรีดยาง ฯลฯ

การปลูกพืชแซมยาง หมายถึง พืชที่ปลูกระหว่างแถวยางในขณะที่ต้นยางมีอายุไม่เกิน 3 ปี ได้แก่ ข้าวไร่ ข้าวโพด สับปะรด ถั่วฝักยาว ถั่วต่าง ๆ ฯลฯ

การปลูกพืชร่วมยาง หมายถึง พืชที่ปลูกควบคู่กับการปลูกยาง สามารถเจริญเติบโตกับยางได้ โดยไม่ทำให้ผลผลิตยางลดลง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved